

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی-سعیدافغانی
۲۳ نومبر ۲۰۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم

نماز را چگونه زیبا سازیم؟

۲

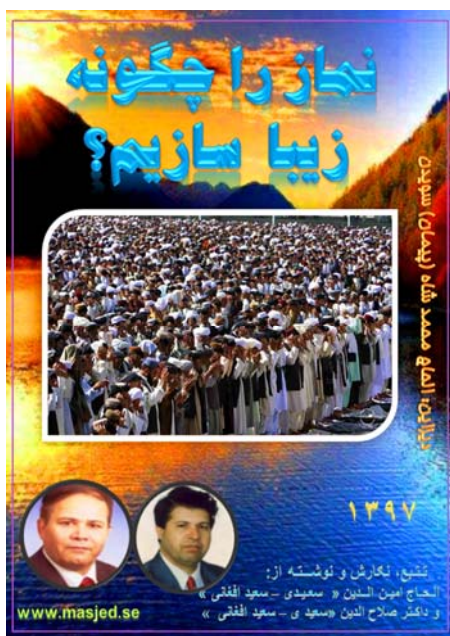
چشم نباید در وقت نماز به آسمان دوخته شود :

نماز گزار نباید در وقت قیام چشم های خویش را به سوی آسمان بیندازد، این عمل در ایجاد خشوع و خضوع نماز گزار خلل ایجاد مینماید، بناءً غرض رعایت خشوع و خضوع در نماز ، نباید چشم ها در وقت نماز به آسمان انداخته شود ، بلکه مطابق سنت عملی پیامبر صلی الله علیه وسلم نماز گزار باید در وقت قیام چشم خویش را به سجده گاه متوجه سازد .

پیامبر صلی الله علیه وسلم با تمام صراحت آنعه از نمازگزاران را از نگاه کردن به آسمان در وقت نماز منع فرموده، طوری که در حدیثی از انس بن مالک (رضی الله عنه) روایت است که می گفت پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: (چرا بعضی از مردم در وقت نماز خواندن به طرف آسمان نگاه می کنند) لهجه شان درین مورد تا جایی شدید شد که فرمودند: «یا ازین کار، خودداری نمایند و یا آن که بینائی شان ربوده خواهد شد» (رواء البخاری ۷۵۰).

بناءً نماز گزار حد اعظمی کوشش به عمل آرد که در وقت نماز در قدم نخست، با چشم باز در حالی که نماز گزار متوجه سجده گاه باشد به ادای نماز و خشوع و خضوع کامل بپردازد.

چشم بستن در نماز :

وضعیت چشم در نماز یکی از موضوعات مهمی در نماز می باشد، که تفصیل آن در سنت پیامبر صلی الله علیه وسلم با تمام وضاحت و صراحت آن بیان گردیده است ولی با تأسف باید گفت که بسیاری از نمازگزاران عادت دارند خلاف سنت، چشم های خویش را به عنوان این که گویا مفید برای حضور قلب و خشوع است، می بندند .

سجده با پیشانی، سجده کامله نیست :

با تأسف باید گفت که زیادت از نمازگزاران از مفهوم واقعی مقام و منزلت سجده در نماز کمتر اطلاع دارند ، بناء دیده شده است که در وقت ادای آن توجه لازم به امر سجده به عمل نمی آورند و در وقت سجده تنها به پیشانی خویش سجده می نمایند . در حالی که پیامبر صلی الله علیه وسلم در حدیثی فرموده است که برای من امر شده است تا به هفت عضو خویش در نماز سجده نمایم . (پیشانی ، بینی، پنجه های هردو دست، زانو ها وانگشتان هر دو پای) پس بر ما است اگر خواستار نماز خواندان به روش رسول الله صلی الله علیه وسلم هستیم ، و اگر خواستار بنای سجده کامل می باشیم، باید در وقت سجده این دستور پیامبر صلی الله علیه وسلم را به طور جدی مراعات نمائیم ، تا خدا ناخواسته خلل در نماز ما واقع نگردد .

رعایت تمکین در رکوع و سجده :

حکم شرعی همین است که رکوع و سجده باید باتمکین و آرامش صورت گیرد ، رکوع و سجده رکنی از ارکان نماز است، اگر با تمکین و آرامش ادا نشود، خللی در ارکان نماز واقع می گردد . پیامبر صلی الله علیه وسلم یکی از نماز گزاران را که با عجله و شتاب رکوع و سجده کوتاه انجام می داد وی را از این عمل منع نمود و فرمود که اگر این شخص در این حالت بمیرد ، این شخص در دین پیامبر نه بلکه در دین دیگری وفات یافته است .

ابو هریره رضی الله عنه می فرماید : دوست صمیمی من پیامبر صلی الله علیه وسلم مرا از نماز خواندان مانند مرغ که نوک بزند یعنی نماز را با عجله به خصوص رکوع و سجده را با شتاب انجام دهد و مانند شغال در وقت نماز چشم خود را اینطرف و آنطرف بدوزد و بگرداند و مانند شادی بنشیند منع فرموده است .

پیامبر صلی الله علیه وسلم در حدیثی می فرماید: بدترین دزد آن دزدی است که از نماز خویش دزدی کند، صحابه پرسیدند ای رسول الله صلی الله علیه وسلم ، نماز گزار چگونه از نماز خویش دزدی می کند ؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود : دزدی نماز اینست که رکوع و سجده خویش را به طور دقیق و کامل انجام ندهد .

پروردگار با عظمت ما در جمله همه عبادات، عبادت نماز را بسیار دوست دارد و در میان نماز ، حالتی که بنده اش به سجده می رود آن را دوست دارد و آن را بهترین وقت قرابت بنده به خود به حساب می آورد . بناء بر نماز گزار است تا در مقام رکوع و سجده آرامش و تمکین خاصی را به عمل آرد .

عبور و مرور از پیشروی نماز گزار :

با تأسف باید گفت که در زیادت اوقات توسط برخی از مسلمانان موضوع احترام به نماز گزار و از این که در پیشروی نماز گزار نباید کسی تیر شود رعایت نمی گردد، به خصوص این اشتباه زیادت از اوقات در مساجد به وقوع می پیوندد.

پیامبر صلی الله علیه وسلم هشدار و انذار داده است ، هر آنکسی که از پیشروی نمازگزار تیر می شود که عقبیت کار را بفهمد چهل سال انتظار خواهد کشید و از گذاشتن پیشروی نماز گزار ابا خواهد ورزید .

از ابوجهم روایت گردیده آمده است که: «**لَوْ يَعْلَمُ الْمَارِ بَيْنَ يَدَيِ الْمُصَلِّي مَاذَا عَلَيْهِ، لَكَانَ أَنْ يَقِفَ أَرْبَعِينَ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَ بَيْنَ يَدَيْهِ**» «آن کسی که از جلوی نمازگزار عبور می کند اگر می دانست که مرتکب چه گناهی شده، چهل (سال)، ماه، یا روز) ...؟ توقف را بر عبور از جلوی نمازگزار ترجیح می داد».

(متفق علیه : صحیح امام بخاری (فتح الباری) (۱/۵۸۴/۵۱۰)، صحیح امام مسلم (۱/۳۶۳/۵۰۷)، سنن ابوداود (۲/۳۹۳/۶۸۷)، سنن الترمذی (۱/۲۱۰/۲۳۵)، سنن نسایی (۲/۶۶)، سنن ابن ماجه (۱/۳۰۴/۹۴۵)). بناً نمازگزاران باید توجه و دقت به عمل آرند که هر گاه درپیش روی نماز گزار **سُتْرَه** وجود داشته باشد، عبور کردن از میان وی و **سُتْرَه** برایش جایز نیست.

و بر نمازگزار است تا مطابق حکم رسول الله مانع آن شود: طوری که می فرماید: «هر گاه یکی از شما به سوی چیزی (سُتْرَه ای) نماز خواند و کسی خواست از جلویش بگذرد، باید با زدن به سینه اش او را منع نماید و تا می تواند او را برگرداند و در روایتی آمده: «**دوبار او را منع نماید**». پس اگر آن شخص خودداری نکرد در اینصورت با وی بجنگد زیرا که او شیطان است».

رعایت نظم صفوف در نماز جماعت:

سنت اینست که هر نمازگزار پا و شانه خود را به نفر کناری خود بچسباند. متأسفانه این مشکل در جوامع ما خیلی شائع است و اگر نمازگزاری به خاطر اقتداء به سنت رسول الله صلی الله علیه وسلم پایش را به نفر کناری خود بچسباند، طوری احساس می شود که به او شوک وارد کرده است و آن شخص پای خود را تقریباً با عصبانیت کنار می زند. در حالی که این در هدایت رسول الله صلی الله علیه وسلم چنین بیان گردیده است: «**مَنْ وَصَلَ صَفًّا وَصَلَّاهُ اللَّهُ، وَمَنْ قَطَعَ صَفًّا قَطَعَهُ اللَّهُ**». (رواه ابوداود باسناد صحیح) یعنی: « هر کس صفی را پیوسته و وصل نماید خداوند او را پیوسته می دارد (یعنی رحمتش را بر او نازل می کند) و هر کس صفی را قطع کند، خداوند او را قطع می کند (یعنی از رحمتش او را دور می کند).

ترتیب دادن صف جدید:

در بسیاری حالتی دیده شده است که برخی از نمازگزاران قبل از کامل شدن صف، صف دیگری را ایجاد و تشکیل می دهند ، که این کار شان صحیح نیست ، بلکه صحیح اینست که صف ها به ترتیب تکمیل و بعد از تکمیل به تشکیل صف جدید اقدام شود.

رعایت ستره در نماز :

ستره در نماز از اهمیت و مقام خاصی برخوردار است ، و این اصل را باید به طوری جدی در نماز مراعات نمائیم. ولی با تأسف باید گفت که در بسیاری از حالتی دیده شده است که نمازگزاران نه تنها به طرف ستره نماز نمی خوانند بلکه از اهمیت رعایت آن اطلاع و معلوماتی کافی ندارند . (ستره مانع و شیئی است که نمازگزار باید در جلوی خود قرار دهد تا کسی از جلوی نمازش تیر نشود و حداقل اندازه آن، یک ذراع (۴۵ سانتی متر) است.

خدا برایم طلب وسیله کنید که وسیله مقامی است در جنت که تنها به یکی از بندگان خدا داده می‌شود و امیدوارم که آن بنده من باشم، پس کسی که از خداوند برای من طلب وسیله کند، شفاعت شامل حالش می‌گردد».

از جابر روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «**من قال حين يسمع النداء: اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلاة القائمة آت محمدا الوسيلة والفضيلة وابعثه مقاما محمودا الذي وعدته حلت له شفاعتي يوم القيامة**» صحیح : (الإرواء ٢٤٣)، صحیح امام بخاری (فتح الباری) (٢/٩٤/٦١٤)، سنن ابوداود (عون المعبود) (٢/٢٣١/٥٢٥)، سنن الترمذی (١/١٣٦/٢١١)، سنن نسایی (٢/٢٧)، سنن ابن ماجه (١/٧٢٢٢٣٩).

«هر کس پس از شنیدن آذان بگوید: «اللهم رب هذه الدعوة التامة و الصلاة القائمة، آت محمدا الوسيلة و الفضيلة و ابعثه مقاماً محموداً الذي وعدته» یعنی: خداوند! ای پروردگار این دعوت کامل و نماز برپا شده، وسیله و فضیلت را به محمد عطا فرما و در روز قیامت او را به مقام محمود و ستوده‌ای که به او وعده داده‌ای مبعوث فرما، شفاعت من در روز قیامت شامل حال او می‌گردد».

یادداشت:

برادران و خواهران محترم نباید فراموش کرد که: مستحب است بین آذان و اقامه بسیار دعا به عمل آرید، زیرا در این هنگام دعا اجابت می‌شود:

طوری که در حدیثی از انس (رض) روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «**الدعاء لا یرد بین الأذان و الإقامة**» صحیح : (صحیح سنن ابوداود ٤٨٩)، سنن الترمذی (١/١٣٧/٢١٢)، سنن ابوداود (عون المعبود) (٢/٢٢٤/٥١٧). «دعا در بین آذان و اقامه رد نمی‌شود».

گرفتن جای خاص در مسجد:

بسیاری از نمازگزاران عادت دارند حتی آن را برای خود ثواب هم می‌دانند که محل خاصی را در مسجد برای نماز داشته باشند و جز در آن مکان در جای دیگری نماز نخواند در حالی که این خلاف سنت پیامبر صلی الله علیه وسلم می‌باشد.

نیت و تلفظ آن به زبان:

موضوع تلفظ نیت به زبان از مباحث قابل بحث در فصل و باب نماز می‌باشد، حکم و رای اکثریت مطلق علماء و فقهاء همین است که تلفظ کردن نیت با زبان در نماز بدعت است.

نماز خواندن به دهن بسته:

نباید نماز به دهن بسته و عدم تحرک شفتین به خصوص در حین قرائت و سایر اذکار خوانده شود، بلکه در حین قرائت قرآن و اذکار شفتین باید تحرک داشته باشد و صحیح این است که شخص نمازگزار در نماز تکبیرات، اذکار و قرائت را طوری بخواند که حتی خودش هم بشنود. ولی در نماز جماعت و به خصوص در نمازهای جهری که امام قرائت می‌کند، مقتدی باید سکوت را اختیار نماید.

ادامه دارد